

Laodicea - Papapy Irundyha'êha

Tembiasakue Ojoapytépe Oñembojoaju haḡuáicha

Jeff Pippenger

2023-09-01

Pe mba'e amombe'úva, ha Esteban Haskell ikatu haḡuáicha ohecha'ýramo jepe, ha'e katu omombarete ijehechakuaa rupive umi añetegua omoheñóiva tesape ko mba'e rehe, ha'e kóva: Israel yma guaréva rembiasakue paha-pe, upekuévo peteichaite avei rejuhu Israel pyahu ñepyrũha, ojoajúva upe tembiasakue peteichagua ndive. Cristo omboaje aja pe pacto heta tapichápe guarã peteĩ semánarõ (mokõi su cincuenta ary ha mokõipa ára), Israel yma guare ohasa hína kuri Laodicea jhasakue, hi'aguĩma oñemombo haḡua Ñandejára jurúgui. Upe ajaite Israel pyahu ohasa hína kuri Éfeso jhasakue. Laodicea, Israel yma guaréva rehegua, oñemosarambi hína kuri; ha Éfeso, Israel pyahu rehegua, oñembyaty hína kuri pe tembiasakue peteichaguápe voi.

Ha "héẽ", reñeporandúramo, aikuaa pe semána Cristo omombaretéva'ekue pe ñe'ẽme'ẽ, oñekumpli haḡua Daniel capítulo nueve he'iháicha, oñepyrũva'ekue Ijevautismo pe opa Esteban ojejapi'íta upe ita rehe, ndaha'ei hague peteĩ mil doscientos cincuenta ha veinte ára literal; hákatu proféticamente katuite upéicha vaekue, pórke profeciápe peteĩ año ojoja trescientos sesenta árare. Trescientos sesenta ára oñembohetávo siete rehe, ome'ẽ mokõi mil quinientos veinte ára, ha pe "mbytéete" upe semána profética pegua ha'e pe kurusu. Proféticamente Cristo omoĩ pe kurusu mbytéete pe período profético mokõi mil quinientos veinte ára pegua, upéicha ohechaukávo pe "siete tiempos" Levítico veintiséis pegua oñemopyenda ha oñemombaretaha Cristo kurusu rupive. Ndaha'ei peteĩ accidente pe Hermana White ombo'évo, ojaopoháicha, Habacuc rembiapokue mokõi tabla marangatu; pe kuádro 1843 ha 1850 pegua oguerékoha pe profesía mokõi mil quinientos veinte año pegua pe kuádro mbytépe voi, ha mokõivéva kuádro oguereko pe kurusu mbytéete upe ta'ãnga jehechaukapy rehe.

"La Biblia oguereko opaite umi principio tekovekuéra oikotevéva oikuaa haḡua, oñembosako'i haḡua téra ko tekovépe ḡuarã téra pe tekove oútavape ḡuarã. Ha ko'ã principio ikatu oñentende opavavéva rehe. Avave ndoguerekoiva peteĩ espíritu omomba'etéva iñembo'epy, ndaikatúi omoñe'ẽ peteĩ páso jepe pe Bíblagui ohechakuaa'ýre ipype peteĩ pensamiento porã oipytyvõva. Péro pe ñembo'epy iporávéva oĩva pe Bíblape ndojehupytyi jepi peteĩ estudio sapy'agua téra joavyetévagui. Ijapytu'ũ guasu añetegua ndaijesarekói upéicha, ikatu haḡuáicha pe omoñe'ẽ pya'e téra ñemboykehápe ohechakuaa. Heta umi imba'eta guasu oĩ mombyry pe ape ári guive, ha ikatu oñeguenohẽ mante jehekaha kyre'ỹ rupive ha ñeha'ã tapia haḡuáicha. Umi añetegua ombohekopyréva pe tuichakue guasu tekotevẽ oñheka haḡua ha oñembyaty haḡua, 'ko'ápe michĩmi, ha pépe michĩmi.' Isaías 28:10."

"Ojeheka haḡuaicha ha oñembojoaju rire upéicha, ojehechakuaáta hikuái ojoajuha peteichaite porãme ojupe. Káda Evangelio ombohetave ambuévape, káda profecía ha'e ambue profecía ñemyesakã, káda añetegua katu ha'e ambue añetegua ñemoakãrapu'ã. Umi tipo sistema judíopegua ojekuaa porã Evangelio rupive. Káda principio Ñandejára Ñe'ẽme oguereko hendaguã, káda hecho oguereko he'iséva. Ha pe estructura completa, ijejapo haḡuáicha ha

ñemboguata hañuáicha, ome'ẽ testimonio Ijára rehe. Peteĩchagua estructura niko ndaikatúi oimo'ã térã ojapo avave apytu'ũ, pe Infinito mba'évante.” Education, 123.

Pe principio peteĩteĩva umi siete iglesia oñembojevy jeyha historia Millerita-pe ha avei ñane rembiasakuepe oĩ ambue principio iñimportanteva Adventismo yma guare ohechakuaa va'ekue. Pe principio ohechauka umi línea profética “hyepypegua ha okápeguáva” peteĩ historia rehegua ojeporua Espíritu Santo rupive añetegua omombe'u haña. Miller ohechakuaa kóva ha ombo'e haña voi directamente. Ha'e ombo'e hekopete Apocalipsis-pe umi siete sello ohechauka haña peteĩ historia paralela umi iglesia rehegua, ha upe ta'anga paralela-pe umi sello orrepresenta peteĩ añetegua okápeguáva ha umi iglesia peteĩ añetegua hyepypegua, peteĩchagua historia rehegua. Uriah Smith avei oñe'ẽ ko principio rehe ha oiporu ñe'ẽ “hyepypegua” ha “okápeguáva”, ha chéve guarã kóva ha'e pe tape iporãvéva oñemombe'u haña umi mokõi línea paralela.

“Umi séllo oñemoinge ñande jehechakuaápe Apocalipsis 4, 5 ha 6-pe. Umi escena ojechaukáva ko'ã séllo guýpe oñembyaty Apocalipsis 6-pe, ha Apocalipsis 8 pe versíkulo peteĩháme. Hesakã porã umi mba'e oikóva upépe oikeha umi mba'e ndojejokói va'ekue tupao reheve ko dispensación ñepyrũm guive peve Cristo ou peve.

“Oguerekóramo pe umi siete tupao ohechauka pe tupao rembiasakue hyepypegua, umi siete sello katu omoĩ jehechápe umi mba'e guasu ojehu va'ekue hembiasakue okápeguápe.” Uriah Smith, The Biblical Institute, 253.

Ko'ága ñañepyrũta ñahesa'ỹijo haña umi siete tupao. Tuicha mba'e jahechakuaa haña mokõiha peve umi peteĩha ha mokõiha tupao, ha upéi jey pe mbohapyha ha irundyha tupao oguerékoha peteĩ joaju “mba'évare ha mba'e oiko” rehegua, upéva ojeruréva oñehesa'ỹijo haña oñondive. Esmirna ha'e pe tupao ohechaukáva umi Roma omuña va'ekuépe, ha Éfeso ha'e pe tupao ogueraháva pe evangelio opaite yvy ape ári.

“Antioquíape niko umi discípulo oñembohéra raẽ va'ekue cristiano-kuéra. Ko téra oñeme'ẽ chupekuéra Cristo ha'e haguére tema principal ipredikasiónpe, iñembo'épe ha ikomongetápe. Tapiáite omombe'u jey hikuái umi mba'e oikova'ekue umi ára-pe ha'e omba'apo aja ko yvy ári, ha idiscípulo-kuéra ovy'a haguépe hese oĩgui hendivekuéra personalmente. Kane'õ'ỹre oñe'ẽ meme hikuái iñembo'ekuérare ha umi milágro pohãno rehegua ojapova'ekuére. Jurutĩ ryryipápe ha tesay renyhẽme oñe'ẽ hikuái iñembyasýre jardínpe, iñetraisiónare, iñemoĩ haña huísiope ha ijejukáre, pe paciencia ha humildad reheve ogueropu'akava'ekue umi ñe'ẽ vai ha tortura ojepapova'ekue hese iñenemigo-kuéra rupive, ha pe poriahuvereko Tupãicha reheve oñembo'e hague umi omuña va'ekuérare guarã. Iñemoingove jey ha ijehupi yvágape, ha hembiape yvágape pe Mediador ramo yvypóra ho'a va'ekuérare guarã, ha'e va'ekue umi tema ovy'a hañuáicha oñe'ẽ hese hikuái. Porãite ningo umi tetã ambuegua ikatu va'ekue oñembohéra chupekuéra cristiano-kuéra, Cristo rehe ae opredika haguére ha chupe rupive ojapo haña iñembo'e Tupãme.

“Ha'e Tupã voi ombohéra chupekuérare cristiano. Kóva hína peteĩ téra mburuvicha guasu rehegua, oñeme'ẽva opa umi ojoajúva Cristo rehe. Ko téra rehe ae Santiago ohai vaekue upe rire: ‘Ndaha'úi piko umi ipirapire hetáva penembyasyha, ha pendegueraha haña mburuvicha rendápe? Ndaha'úi piko ha'ekuéra oñe'ẽvai pe téra porãite pende rerekóva rehe?’ Santiago 2:6,

7. Ha Pedro he'i: 'Oiméramo peteĩ kuimba'e ohasa asy cristiano ramo, ani hañgua oĩ; toñemomba'eguasú katu Tupãme ko mba'ére.' 'Peẽme oñembohory ramo Cristo rera rehehápe, pevy'a; Tupã ha mimbipa espíritu opytu'u pende ári.' 1 Pedro 4:16, 14." Hechos de los Apóstoles, 157.

Pe iglesia Éfesopegua ohechauka pe iglesia ypykue oikovéa "Tupãrayhúpe Cristo Jesúspe", ha upéva ha'e peteĩ "káusa" tapiáite oguerékóva peteĩ "eféкто" osẽva chugui.

Ha opa umi oikovéa Tupã rehehápe Cristo Jesúspe ohasa asýta jehecha vai rehe. 2 Timoteo 3:12.

Pe iglesia Efeso-pegua ñandejárare oñemomba'e porãva ogueru pe jejopy vai ojehechaukáva pe iglesia de Esmirna rehe. Mokõi iglesia ohechauka peteĩ joaju orekóva mba'e omoñepyrũva ha mba'e osẽva upe rire, ha upe mba'e osẽva oikotevẽ tenonderãite peteĩ mba'e omoñepyrũva rehe. Pe jejopy vai oúva pe "ley dominical" rekove vai guasúpe oñemoñepyrũ peteĩ jehechauka rehegua Sister White ohenóiva "primitive godliness." Peteĩ ñandejárare ñemomba'e porã ojehechaukava'ekue yma guarére, téra historia ymaguarépe.

"Jepe oĩramo jerovia ha teko marangatu oguejy hetaiterei, ko'ã tupãope oĩ Cristo rapykuehára añetegua. Oguahẽ mboyve pe jehecha paha Tupã rembiapoukapy ñehundi rehegua yvy ári, Ñandejára tavayguakuéra apytépe oĩta peteĩ jevyjey yma guare teko marangatuetepe, ha upéva ndojehechá va'ekue apóstol-kuéra ára guive. Tupã Espíritu ha ipokatu oñohẽta Ita'yra kuéra ári. Upe jave heta oñemboja'óta umi tupão-gui, upépe ko yvy arayhu omyengovia Tupã rayhu ha Iñe'ẽ rayhu. Heta, ministro ha tavaygua apytégui, vy'ápe oguerohoryta umi añetegua tuichaite Tupã omoĩ va'ekue oñemoherakuã hañgua ko tiempope, oñembosako'i hañgua peteĩ tavaygua Ñandejára jeju mokõiha rehe. Ánga-kuéra enemigo oipota ojoko ko tembiapo; ha oguahẽ mboyve ára peteĩ kuatiaicha guasu ko'áva rehegua oñepyrũ hañgua, ha'e oñeha'ãta ojoko hañgua upéva omoinge rupi peteĩ mba'e japu ojoguáva pe añetẽvare. Umi tupão oikẽkuaahápe chupe ipu'akapýpe ombotavývape, ha'e ojapóta ojehecha hañgua Tupã jehovasa especial oñohẽha hese kuéra; ojekuaáta upépe mba'e oje'eva tuicha interés religiosoha. Hetaitẽ ovy'apáta he'ivo Tupã omba'apo hechapyrã hañguáicha hesekuéra, ha pe tembiapo katu ambue espíritu mba'e. Peteĩ tova religioso guýpe, Satanás oñeha'ãta omyasãi hañgua ipu'aka mundo cristiano ári." The Great Controversy, 464.

Pe "Sapukái Pyhare Mbytegua" umi "ára pahápe" gua ha'e pe ñemombarete jey "teko marangatu yma guaréicha" ojekuaa hañguáicha pe pasáhepe. Ha'e peteĩ ñemombarete oikóva peteĩ movimientope, ndaha'ei peteĩ iglésiápe. Pe tembiasakue Sister White oipurúva omombe'u hañgua pe ñemombarete ha'e pe tembiasakue "tiempo apostólico" rehegua, ha upéva ojehechauka pe iglésia Éfeso rupive. Upe ñemombarete oguerúta "jehasa asy".

"Heta oĩta oñemboty hañguáicha kárselpe, heta oĩta okañyva'erã hekove rehehápe táva guasúgui ha táva michĩnguigui, ha heta oĩta ojekukáva Cristo rehehápe, oñembo'y rupi añeteguápe ñemo'ãrã." Selected Messages, libro 3, 397.

Pe jehasa Cristo rehegua ko yvy ári" pe pasáhe oúvape ohechauka pe iglesia Éfeso ñepyrũ, ha avei ohechaukahína, ta'ãnga profétika ramo, Adventismo laodiceagua rembiasakue arapaha opávo.

“Mbojovake ojejere jey hapykuéri, ha tekojoja opyta mombyrygui; añetegua ho’a tape mbytére, ha tekojojáva ndaikatúi oíke. Héẽ, añetegua okañy; ha pe ojere vaígui oíko ñemonda hañaicha.’ Isaías 59:14, 15. Kóva oñekumpli Cristo rekovépe ko yvy ári. Ha’e iñe’ẽrendúkuri Tupã mandamientokuérape, omboykévo umi tradición ha mba’ejerure yvyporakuéra rehegua oñemomba’eguasuva’ekue hendaguépe. Upévare oñembotýry ha oñemoñare’ẽ asýkuri hese. Ko tembiasakue ojejapo jey.” Cristo Ñembo’epy Omombe’úva, 170.

Pe jehasa ojehechaukáva Éfeso rehegua oíko peteĩchaite Laodicea pegua jehasa ndive. Umi judío oikóva oíko haña ñe’ẽreíre ha oñorairõva ha’e va’ekue Laodiceagua Israel yma guarépe, ha Cristo ha Idisipulokuéra katu Éfeso-ygua Israel pyahupegua. Juan el Bautista omoñepyrukuri pe tupao Éfeso pegua, ha ha’e ohechauka pe tupao oíva “ára pahápe”, umi Laodiceagua oñemoíva hese, ha oñehenóiva ijeheguiete judío, ha judío ndaha’ei.

“Juan el Bautista rembiapo, ha umi ipahápe ára osẽva Elías espíritu ha pokatupe omombáy haña tavayguakuérape iñapátia-gui rembiapo, heta mba’épe peteĩcha. Hembiaapo ha’e peteĩ ta’anga pe tembiapo ojavova’erã ko tiémpope. Cristo ouva’erã mokõiha jey ohusga haña ko yvy tekojoja reheve. Tupã maranduharakuéra oguerúva pe marandu paha ñe’ẽñemi rehegua oñeme’ẽva’erã ko yvy pukukuepe, ombosako’iva’erã tape Cristo mokõiha jeju-rã, Juan ombosako’i haguéicha tape ijeju peteĩha-rã. Ko tembiapo ñembosako’ípe, ‘opa vytykue ijyvate’ỹva oñemopu’ãta, ha opa vyty ha cerro oñemomichĩta; ha umi tape ikarẽva ojejapóta derecho, ha umi tenda iñahatáva oñemoíta sýi’ỹ hañaicha’, tembiasakue ojejeyta haña, ha peteĩ jeyve ‘Ñandejára gloria ojehechaukáta, ha opa to’o ohecháta oñondive; Ñandejára jurúgui osẽgui upéva.’” Southern Watchman, 21 de marzo de 1905.

Éfeso ha’e pe “káusa” ha Esmirna ha’e pe “eféкто”. Pérgamo ha Tiatira avei ohechauka peteĩ joaju káusa ha eféкто rehegua. Pérgamo ha’e pe tupão ñemoĩmbyky rehegua, omongy’áva Cristianismo ombojoajúvo paganismo ndive. Pe tupão cristiano ho’a oguerohoryrõ guare pe ñe’ẽñepyrukuri oje’eha ikatuha pe paganismo ta’anga ñemomba’e oíko oñondive ipype. Emperador Constantino ha’e pe símbolo upe tembiasakue ñemoĩmbyky rehegua, ha iprofético tembiaporã ha’e va’ekue omoheñói haña pe jehekýi añetegua Cristianismo-gui, mboyve pe papado ojekuaaukárõ guare.

Ani avave pende mbotavýi mba’eveichavérupi; pe ára ndoumo’ãi, oúta hañaicha raẽ ndoikói ramo pe jehekýi guasu, ha ojehechauka ramo pe kuimba’e angaipa rehegua, pe ñehundi ra’y; ha’e oñemoíva ha oñemomba’eguasúva opa mba’e oñembohérava Tupã térã oñemomba’eguasúva ári; upéicha hañaicha, ha’e Tupãicha uguapy Tupã róga guýpe, ojehechaukávo ijehe haña ha’e ha Tupã. ¿Ndapeñemandu’ái piko, che aime gueteri pene ndive ramo, ha’emaha peẽme ko’ã mba’e? Ha ko’ãga peikuaa mba’épa ojoko ichupe ikatu hañaicha ojehechauka hi’árape. Pe angaipa ñemimby niko ko’ãgama omba’apo hína; peteĩnte oĩ pe ojokóva ko’ãga, ojokóta peve ojeipe’a pe tapegui. Ha upéi ojehechaukáta pe Añáme, upe vaípe, pe Ñandejára ohundítava ijuru pytu rupive, ha omboguepátava ijuaju resakãngue rupive. 2 Tesalonicenses 2:3–8.

Pe iglesia Pérgamo-gua ha’e va’ekue pe “mba’érepa”, ha Tiatira ha’e va’ekue pe “oikóva upe rire”. Maranduhára Daniel heta jey omombe’u mba’éichapa paganismo ome’ẽ tenda papado-pe, ha pe jeheja tape porãgui oíko va’ekue mboyve oñemopyenda pe papado, Pablo ohechauka haguéicha,

oñeñe'ẽ hese Daniel kapítulo once-pe.

Umi Chítim pegua outa hese; upévore ha'e oñembyasyta, ha ojevyyta, ha ipochyta pe ñemoĩmby marangatúre; péicha oja póta; ha ojevy jeýta avei, ha oñemoarandúta umi oheja hañuáre pe ñemoĩmby marangatúpe. Ha ñorairõhára kuéra opu'áta ipártegui, ha omongy'áta pe tenda marangatu mbareteha, ha oipe'áta pe mymbajuka ára ha ára oñekuave'ẽva, ha omoíta pe mba'e jeguaru omombovaipa hañuáva. Daniel 11:30–31.

Pe kompromiso rehegua tupaópe, oñemomombyrýva'ekue ho'a mboyve pe poder papal ojehechauka hañua tembiasakue ryepýpe, Daniel ohechauka “umi” oheja va'ekuéva “pe ñe'ẽme'ẽ marangatu”. Ha'ekuéra oheja rire pe ñe'ẽme'ẽ, upéicharõ pe papado, Daniel ohechauhakáicha pe “mba'e ñanemboja'o hañua oporomongu'évape”, oñemoĩ yvy guasu tróno ári. Hermana White omombe'u Daniel 11 pahape peve umi poteĩ versíkulo paha rehe, he'ívo pe “profesía oĩva Daniel kapítulo once-pe oñuahẽma hiñemohu'ãmbaiterãrõ”. Umi poteĩ versíkulo paha ha'e hína Daniel 11 ñemohu'ã pahaite, ha ha'e ombo'e pe tembiasakue ojehechaukáva umi versíkulo paha rupi ojehechauka raẽ hague Daniel 11:30–36-pe, upéva ohechauka pe “mba'érepa oiko ha mba'épa osẽ chugui” histórico ojehechaukáva Pérgamo ha Tiatíra rupive.

“Ndajaikovéi tiempo ñaperde hañua. Oĩ ñane renondépe ára ijetu'úva. Ko yvy tuichakue ojeipy'apy ñorairõ espíritu reheve. Pya'eterei oikóta umi mba'e vai rehegua oñe'ẽva profesíakuérape. Pe profesía oĩva Daniel kuatione'ẽ capítulo 11-pe haimete oguãhẽma ijehupytymbápe. Heta tembiasakue oikova'ekue ko profesía ñehupytyrãme oñembopyahúta.”

“Pe mbohapy pa ary verse-pe oñeñe'ẽ peteĩ pokatu rehe ‘versículos 30 guive 36 peve oñecita.’”

“Umi escena ojoguáva ko'ã ñe'ẽme oñemombe'úva rehe oikóta.” Manuscript Releases, número 13, 394.

Pe relación causa ha efecto oĩva Pergamo ha Tiatira apytépe, ha avei pe relación causa ha efecto oĩva Éfeso ha Esmirna apytépe, oñembopyahu jeyta umi “ára pahápe”. Umi protestante Estados Unidos-pegua oja póta peteĩ ñe'ẽme'ẽ ñemongu'e ta'ãnga ñemomba'e ndive, Pergamo ohechauka haguéicha (pe techaukaha tenondegua ta'ãnga ñemomba'épe ha'e kuarahy ñemomba'e), ha okañývo hikuái jerovia-gui, oñembosako'íta tape pe kuimba'e angaipa rehegua hañua, oñemombe'u jey hañua profétikamente. Oñembopyahúvo pe jehekýi ha pe papado oñemoĩ jey hañua guapyhápe, Tupã peteĩ jave omopu'áta hína peteĩ iglesia Éfeso ohechauka haguéicha, ogueraha hañua Daniel ha Apocalipsis marandu yvy tuichakue javeve, ha pe jehasa asy Esmirna ohechaukáva oñembopyahu jeyta.

Añe'ẽta umi mbohapy tupao paháre, rire ñahesa'ýijo pe añetegua ohechaukáva Revelación pegua irundy sello peteĩha ha'eha peteĩ línea añetegua okapeguáva ohóva oñondive peteĩ línea añetegua hyepypegua ndive, ojehechaukáva umi irundy tupao peteĩha rupive. Oje'e haguéicha yma, Uriah Smith he'i kóicha:

“Oguahẽramo jepe umi siete tupão ohechauka pe tupão rembiapokue hyepypegua, umi siete sello ogueru jehechápe umi mba'e guasu oikova'ekue hembiasakue okápegua.” Uriah Smith,

Jahechauka kuri pe irundy peteïha tupao ohechauka mokõi joaju “mba’ère ha mba’e rapykuéri” rehegua, ojejapo jeyva umi “ára pahápe”. Oñemopyenda Adventismo pionéro kuéra rehe, ha ñimportantevéva, Tupã Ñe’ẽ poguy rehe, umi irundy tembiasakue hyepypegua tupao rehegua oguerekova’erã peteï tembiasakue okapegua ojokupytyva, ojehechaukáva umi irundy peteïha sélore. Peteïha ha mokõiha séllo ombojey jey Éfeso ha Esmirna rembiapo rechaukaha peteïchagua, ha katu oipuru peteï kavaju morotĩ ohechauka haña tembiapo ogueraháva cristianismo ko yvy ape ári. Upéva ohechauka tupao rembiapo okapegua, ha mokõiha séllo ohechauka Esmirna ryguere ñohẽ guasu peteï kavaju pytã rupive.

Ha ahecha ramo pe Ovecha oipe’a peteïva umi sello-gui, ha ahendu, áraicha ára guasúicha, peteïva umi irundy mymba apytégui he’iha: Eju ha ehecha. Ha ama’ẽ, ha péina ápe peteï kavaju morotĩ; ha pe uguapýva hi’ári oguereko peteï hu’yha; ha oñeme’ẽ chupe peteï koróna; ha osẽ ipu’akapáva, ha ipu’aka haña. Ha oipe’ávo pe mokõiha sello, ahendu pe mokõiha mymba he’iha: Eju ha ehecha. Ha osẽ ambue kavaju pytã; ha pe uguapývape hi’ári oñeme’ẽ pu’aka oipe’a haña py’aguapy yvy ári, ha ojuehe haña ojojuka; ha oñeme’ẽ chupe peteï kyse puku guasu. Apocalipsis 6:1–4.

Zacarías oguereko mbovymi pasaje omombe’úva haña mba’épa hína umi irundy kavaju ojehechaukáva umi irundy sellokuéra peteïha Apocalipsispe. Peteïva umi pasaje apytégui, capítulo diez-pe, Zacarías he’i vove oñehẽramo pe ama riregua, “Judá ovecha aty” ha’éva Tupã “róga” oñemoambuetaha “ikavaju porãite ñorairõme”.

Pejerure Ñandejárape ama ára pahápe; ha Ñandejára ojapóta arai hendyva, ha ome’ẽta chupekuéra ama ára, peteïteïme kapi’i ñúme. Ta’ãnga gua’u niko oñe’ẽ reipa, ha mba’ekuaa reíva ohecha japu, ha omombe’u kerayvoty gua’u; oreko py’a guapy reíte: upévare oho hikuái ovecha atyicha, oñembyasy, ndaiporigui pastor. Che pochy hendy kuri umi pastor kuéra rehe, ha aikastiga umi kavara kuérape: Ñandejára ipu’akapáva niko ohecha haña hógape, Judá róta rehe, ha ojapo chupekuéra kavaju porãite ramo ñorairõme. Zacarías 10:1–3.

Ellen White heta jey jeyve ohechauka porã pe Espíritu Santo oñeñohẽ hague Pentecostéspe ohechaukaha pe ama pyahu ko’ãga ho’áva. Pe tembiapo ojejapóva’ekue mundo rehehápe Pentecostéspe ojehechauka pe iglesia de Éfeso rupive, ha Éfeso omoñepyrũ pe jejopy vai ojehechaukáva Esmirna rupive, upéva Juan ohechaukáva “kavaju pytã” ramo mokõiha sello-pe. Umi mokõi sello peteïha ha mokõiha ojokupyty umi mokõi iglesia peteïha ha mokõiha ndive, ha ohechauka umi “ára pahápe”, pe ama pyahu oñeñohẽ aja.

Espíritu de Profecía avei oiporavo mokõivéva, pe mbohapyha sello paha ha irundyha sello ñepyrũ, upéicha ombojoaju haña chupekuéra (mba’ère ha mba’éicha oiko), ha ojapóvo upéva omoĩ pe tembiasakue ojehechaukáva oĩa hi’árape ha “ára pahápe”.

“Upe espíritu ojehecha avei ko árape, pe ojehechaukáva Apocalipsis 6:6–8-pe. Tembiasakue ojejevýta. Pe oikómava oikojeýta.” Manuscript Releases, volumen 9, 7.

Karai Vóiter rekove teépe, (oñemoĩva'ekue kuatiare 1898-pe) pe espíritu oñemoĩ haḡuáicha peteĩ ñeñangareko'ýme guive omoĩjey haḡua tape umi mba'e oñemoĩ haḡua papado-pe ikatu haḡuáicha ojechupi jey pe tenda guasúpe, oikóma va'ekue mbarete ha hesãi porã; pe jeheja rei Protestantismopegua, oñepyrũva'ekue oñemboykévo peteĩha ánhel marandu ára pyahúpe ary 1844-pe, oñepyrũmava'ekue (1863-pe) oike haḡua mbeguekatúpe pe hatĩ Protestant Adventismopegua ári.

Pe Pergamos kompromiso ojehechauka peteĩ “par” balánsaramo mbohapyha sello-pe. Mokõi balánsa aña'ẽmeha rehegua ohechauka peteĩ medida heko'ýva. Pe mbohapyha sello ogueraha irundyha sello-pe, ojehechaukáva peteĩ “kavaju sa'y hovyju” ramo “mano” rehegua, upéicha rupi ohechauka papado ojukahague hetaiterei millón tapicha Pytũmbýpe. “Añaretã” hína pe ouva pe kavaju hovyju papado rehegua rapykuéri. Pe tembiasakue mbohapyha ha irundyha sello rehegua ojokupyty umi iglesia Pergamos ha Tiatira rembiasakuére. Constantino kompromiso ha'e va'ekue peteĩ tembiapo oñemboguata mbeguekatúpe; upéva, pe espíritu kompromiso rehegua omba'apóma kuri Hermana White rembiasakue personal-pe, péicha avei Pablo ára-pe, he'i jave pe “mba'evai ñemimby omba'apóma hína.” Pe jehekýi ouva mboyve papado oñemopu'ã haḡua iguapyháramo akóinte ha'e peteĩ tembiasakue oñemboguata mbeguekatúpe, ha upe “tembiasakue oñembopyahúta jey. Pe oikova'ekue oikóta jey.”

Ha ahendu peteĩ ñe'ẽ umi irundy mymba mbytépe he'íva: Peteĩ medida trígo rehe peteĩ denário, ha mbohapy medida seváda rehe peteĩ denário; ha eñangareko ani haḡuáicha rembyai pe aséite ha pe víno. Ha oipe'a rire pe irundyha sello, ahendu pe irundyha mymba ñe'ẽ he'íva: Eju ha ehecha. Ha ama'ẽ, ha péina ápe peteĩ kavaju hovyũ asy; ha pe oguapýva hi'ári héra va'ekue Manoa, ha Añaretã oho hapykuéri hendive. Ha oñeme'ẽ chupekuéra pokatu yvy irundyha peteĩva ári, ojuka haḡua kysepuku rupive, ha ñembyahýi rupive, ha manokue rupive, ha umi mymba yvy arigua rupive. Apocalipsis 6:6–8.

James White ohechakuaa ambue mba'e ijojaha'ýva profético umi siete iglesia ha umi siete sellope. Ha'e ohechauka peteĩ jehechauka ojeapóva por propósito umi irundy iglesia peteĩha ha umi mbohapy iglesia paha apytépe, ha upéi, upe fenómeno peteĩchagua umi irundy sello peteĩha ha umi mbohapy sello paha apytépe avei.

“Ko'ága jahecha porãma umi tupao, umi sello ha umi mymba, térã tekove oikovéva, peve ikatuháicha oñembojoja oñe'ẽ haḡua peteĩha umi período de tiempo rehe. Umi sello hína siete papy, umi mymba katu irundy añoite. Ha ikatu haḡuáicha iporã ko'ápe ñaňatende haḡua, pe peteĩha, mokõiha, mbohapyha ha irundyha sello jepe'ápe, pe peteĩha, mokõiha, mbohapyha ha irundyha mymba oñehendu he'ívo: ‘Eju ha ehecha’; ha katu pe poha, poteĩha ha pokõiha sello jepe'ápe, ndaipóri péicha peteĩ ñe'ẽ oñehendúva. Ndojojavéima avei umi mbohapy tupao paha ha umi mbohapy sello paha, oñe'ẽvo umi mismo período de tiempo rehe, ojapoháicha umi irundy tupao peteĩha ha umi irundy sello peteĩha. Péro, rohechauhaháicha, umi tupao, sello ha mymba oñemoĩ porã oñondive, oñe'ẽvo umi mismo período de tiempo rehe, amo 1800 ary rupi peve, jahupyty meve peteĩ michĩmi hetave mbyte sa'i ary peteĩ siglo guive ko tiempo ko'agagua.” James White, Review and Herald, 12 de febrero de 1857.

James White nomoñri pe patrón peteĩchagua oĩha avei umi trompétape, ha katu añetehápe upéicha. Umi irundy trompéta peteĩha ha'e trompéta, ha umi mbohapy trompéta paha ha'e mbohapy gua'u. Umi irundy trompéta peteĩha ohechauka Tupã rembiapoukapy Roma pagána ári, Constantino arapokõindy léi rehe año 321-pe; ha umi mbohapy trompéta gua'u ohechauka Islam. Umi mokõi trompéta gua'u peteĩha ha mokõiha ha'e juicio Roma papal rehe arapokõindy léi rehe omopyendava'ekue 538-pe, ha pe mbohapyha trompéta gua'u ha'e pe arapokõindy léi apañuãi rehegua oútava pya'etereíma amo gotyove.

José Bates oipuru umi pionéro kuéra ñemyesakã umi mbohapy iglesia pahague rehegua peteĩ símbolo ijojaha'ỹva ramo, omombe'u haña mbohapy iglesia contemporánea oĩva pe época millerita-pe. Maymáva pe énfasis oĩva pe pasáhepe ome'ẽ vaekue Bates.

“Opavave yvýpe, he'i Ñandejára; MOKÕI HENDA ipype ojepe'áta ha omanóta; ha PE MBOHAPYHA katu opytáta ipype. Tupã he'i oguerahátaha PE MBOHAPYHA tata rupi, ha omopotĩta chupekuéra. Ha'ekuéra ohenóita hese, ha ha'e ohendúta chupekuéra. Ha'e he'íta: 'KO'ÁVA CHE RETÁYGUA'; ha ha'ekuéra he'íta: 'ÑANDEJÁRA HA'E CHE JÁRA TUPÃ.' Peteĩha henda, SARDIS, pe tupao réra año guáicha térã Babilonia. Mokõiha henda, Laodicea, pe Adventista réra año guáicha. Mbohapyha henda, Filadelfia, pe Tupã tupao añetetéva añoite ko yvy ári, péva ha'ekuéra ojetradusíta haña Tupã táva-pe. Apocalipsis 3:12; Hebreos 12:22–24. Jesús rérape, romokyre'ỹ jey ndéve rejava haña Laodiceagua-kuérargui, Sodoma ha Gomorra-gui ojejavaháicha. Ñembo'ekuéra japu ha ombotavyva; ha ogueraha opa hañaicha ñehundípe. Mano! MANO!!* opa'ỹva MANO!!! oĩ hapykuéri. Nemandu'a Ló rembirekóre.” Joseph Bates, Review and Herald, volumen 1, noviembre 1850.

Millerita rembiasakuepepe, Sardis ha'e vaekue pe tupao oguerekóva peteĩ téra he'íva oikoveha, ha katu omano vaekue.

Ha pe ánhel peve tupao Sardis-pe ehai: Kóicha he'i upe oguerekóva umi siete Espíritu Tupãgui ha umi siete mbyja; aikuaa nde rembiapokue, reguerekoha téra reikovéva ramo, ha reime haña omanóva. Apocalipsis 3:1.

Tupã tavayguakuéra oguereko meme peteĩ téra. Pe téra Efeso rembiasakue guive Pérgamo peve va'ekue ha'e va'ekue Cristiano. Pe téra papakuéra poguýpe oĩ jave ha'e va'ekue pe iglesia desiértope. Pe téra ko'ẽ mbyja ñemoinge guive, Juan Wycliffe reheve, ha'e va'ekue Protestante. Araka'e pahápe, ary 1798-pe, umi protestántekuéra oñepyrũma kuri ojevy pe comunión romana-pe. Upérõ tekotevẽnte kuri peteĩ prueba ohechauka haña pe añetegua: hikuái, jepe he'i haña oguerekoha pe téra oje'éva rehe, ndaha'evéiha pe iglesia poravopyre. Arapoty ary 1844-pe, oguahẽ pe prueba ohechaukátava ndaha'evéimaha hikuái pe iglesia ogueraháva Cristo ñe'ẽme'ẽ réra. Elías rembiasakue ome'ẽ peteĩ mokõiha testigo iporãitereíva ko añetegua rehegua. Ohechaukárõ guare hikuái ikarakter añete, ijetu'u kuri ñepyrũ umi Millerita-kuérape ohechakuaa haña umi protestántekuéra ohechauhaha oikóma hikuái Babilonia rajuera ramo. Péro umi Millerita-kuéra ipahápe ojapo upe mba'eete, ha oñepyrũ ohenói yvyporakuérape osẽ haña umi iglesia ho'ava'ekuégui, oñembotývo pe marandu ángel mokõiha rehegua. Upéi oĩ peteĩ proceso de prueba ombohechaukátava umi Millerita-kuérape ikarakter tee. ¿Filadelfiagua piko hikuái térã Laodiceagua?

Umi Filadelfiagua osegi Cristo-pe pe Tupaó Marangatuvetépe, ha umi Millerigua ombotováva ojapo haña upéva ohechauka umi Laodiceagua reko. Péicha, jajuhu pe lógica omyesakáva mba'ére Bates ohechakuaa umi mbohapy iglesia oíha contemporáneamente peteichagua tembiasakue ryepýpe. Upe tembiasakue oñekumpli pe estructura profética oívape pe parábola umi pa virgen rehegua, ha pe inspiración ñanemomarandu oñekumpli hague ha oñekumplítaha pe letraite peve.

“Pe parábola umi diez virgen rehegua, Mateo 25-pe, avei ohechauka pe jehasa asy pueblo adventista rehegua.” The Great Controversy, 393.

“Py'yi oñereferi chéve umi pa'ũ tenondegua rehegua ñe'ẽmondo rehe, pa umi diez kuñataĩ, po iñarandu ha po itavyva'ekue. Ko ñe'ẽmondo oñekumplíma ha oñekumplítaite pe letra peteĩteime, oguerékogui peteĩ aplicación especial ko ára-pe ñuarã, ha, pe marandu mbohapyha ángel reheguaicha, oñekumplíma ha opytáta añetegua ko'ágagua ramo pe tiempo paha peve.” Review and Herald, August 19, 1890.

Umi mbohapy iglesia paha ohechauka umi oíva okápe pe movimiento Millerita-gui, ha Sardis rehegua; ha umi oíva hyepýpe pe movimiento-pe ohechauka térã Filadelfia térã Laodicea. Umi mbohapy iglesia ojehechakuaa Apocalipsis capítulo mbohapy-pe, ha umi irundy peteíha oĩ capítulo mokõihápe. Upévore, pe Hermana White oñe'ẽvo pe tembiasakue rehe Apocalipsis capítulo mbohapy pegua, ha'e ohechauka umi iglesia peteĩteĩ Joseph Bates ramoite ohechakuaava'ekue.

“¡Mba'eichaitéva peteĩ ñemombe'u! Mboypa oĩ ko tembiasa kyhyjérape. Ajerure mbaretépe opa marangatuhárape toikuaa porã haña Apocalipsis mbohapyha capítulo, pype niko oñemombe'u mba'éichapa oĩ opa mba'e umi ára pahápe. Peikuaa porãkena peteĩteĩ versíkulo ko capítuloogui, ko'ã ñe'ẽ rupive Jesús oñe'ẽ niko peẽme.” Manuscript Releases, volumen 18, 193.

Mbohapy tupaopyrã omanoaguíva rehegua, ojehechauka jey Adventismo pahaitepe. Joseph Bates ohechakuaa kuri umi mba'ekuaarã ha ñemongu'e oikóva pe ára Millerita-pe, ha ohechauka Sardis ramo Babilonia rajykuéra, ha'ekuéra niko umi oñe'ẽ'ẽ haña pe marandu mokõiha ánhel rehegua. Ha'e oñe'ẽ kuri pe ñeha'ã ha ñorairõ rehe oíva pe aty michíva Cristo rapykue oikéva pe Tupaópe Marangatuhápe 22 jasypa 1844-pe, ha umi ombotováva osẽ haña pe tupaógui marangatuvape. Ha'e oñeha'ã kuri ohenói Laodiceagua-kuérape osẽ haña pe pytũngui oguerékovagui, ha ijapytépe peteĩ hendáicha pe ike resa'ỹ Laodiceagua rehegua oúmi kuri pe añetegua-gui William Miller ojapyhy haguére peteĩ tenda tenondegua pe ñemongu'e Laodiceagua-pe. Kóva hína pe ñeha'ã ha ñorairõ peteĩchaite ojehechaukáva pe marandu Filadelfia-pe.

Péina, ajapóta umi oíva Satanás sinagógape, he'íva hikuáiha judío ha ndaha'ei upéicha, síno ijapu; péina, ajapóta ou ha oñesũ nde py renondépe, ha oikuaa haña che rohayhu hague. Apocalipsis 3:9.

Peteĩ apañuãi jeroviapy rehegua akóinte omoheñói mokõi aty omomba'eguasúva, oiko haguéicha pe Jejavy Guasupe. Protestantismo ao joja ojeipe'a ramoite va'ekue Sardis-gui, ha'ekuéra ojevy jey

rupi Róma-pe ha oñemoañete haña Róma rajy ramo. Upéi pe ao joja oĩ Millerita Adventismo pópe, péro sapy'ami rire peteĩ prueba omoheñóita mokõi aty he'íva ha'eha pe mymba aty michĩva. Peteĩ aty añetegua ha peteĩ aty japu. Bates ohechauka va'ekue pe mymba aty michĩva oho va'ekue Cristo rapykuéri pe Lugar Santísimo-pe. Ñorairõ va'ekue umi Laodicensés ndive, he'íva ha'ekuéraha pe mymba aty michĩva. Filadelfiagua ramo, Bates ñorairõ va'ekue Satanás sinagóga ndive, peteĩ aty he'íva Tupã tavaygua hague, péro ijapu ha ndaha'ei judío-kuéra.

Ko mba'emojoja oñehupyty jey vove ipahápe Adventismo paha gotyo, oĩta peteĩ tavayguakuéra jehovasa peteĩ ñe'ẽme'ẽme oñeiporavo va'ekue ha ojeheja va'ekue ykére “tiempo del fin”-pe ary 1989-pe, péichaite avei umi mburuvichakuéra judío oñeheja haguéicha ykére Cristo heñói jave, upéva ohechauka “tiempo del fin” upe tembiasakue proféticape. Cristo rembiasakue oguahẽrõ guare ijeike jejopy'ỹme Jerusalénpe, ojehechauka typope “Midnight Cry” rembiasakue Millerita arapýpe. Inspiración heta jey ombojoaju kurusu rechaukaha guasu rehegua “Great Disappointment” ary 1844-pegua ndive. Judas ohechauka umi Laodicensés Cristo rembiasakuepegua, ha umi apóstol-kuéra katu umi Filadelfiaguápe. Mbohapy ary ha mbyte rire kurusu rire, umi Filadelfiagua, ojehechaukáva Bates rupive, oñeha'ákuri ohenói umi Laodicensés-pe osẽ haña peteĩ tupã ho'ava'ekuégui ojehechaukáva temimbo'e Judas Iscariote rupive.

Áño 1989-pe pe tavaygua kuéra, yma ojeoporavopyréva pe ñe'ẽme'ẽme, omboyke pe tesape ojepe'apyréva ha ojeheja tapykuépe. Oguahẽvo pe peteĩha ñembyasy July 18, 2020-pe, oñepyry pe jeha'ã rape umi apytépe yma ojehechava'ekue ku peteĩ movimiento peteĩmeguáicha. Upéicharõ jepe, peteĩ aty ha'e Laodiceagua ha ambue aty katu Filadelfiagua. Oiko haguéicha Judas ojapo kuri ñe'ẽme'ẽ mbohapy jey Sanedrín ndive oñeme'ẽ haguã Cristo-pe kurusu mboyve, upéicha avei umi Laodiceagua pe tembiasápe September 11, 2001 rire, omboyketa hikuái mbohapy oportunidad oñearrepenti haguã. Pe araka'eve'ẽ Sunday law oúvape, ojehechaukáta añetetépe, Judas ojepysóva peteĩ yvyráreichaite, umi Laodiceagua oĩha ñambue ha oñesepara umi Filadelfiaguágui. Ha'e pe cosecha-pe oñemboja'ohápe umi ñana vai trígogui. Pya'eterei jahupytysiína upe cosecha.

Ko'ã añetegua ojehechakuaa añoite ñande jaimé haña dispuésto ñantende haña pe peteĩnte metodología bíblica ikatúva oikuaauka ha omopyenda “añetegua” ha'ehague “historicism.” Pe metodología añetetéva ndaha'ei preterismo, futurismo, dispensacionalismo, woke-ismo, jeikuaa gramatical téra histórico, ni mba'eveichagua ambue heta falsificación satánica apytégui. Oĩ peteĩ ñe'ẽjoaju ojekuaáva hetáicha ha oñeatribui peteĩ filósofo siglo diecisiete-pegua hérava Jean-Jacques Rousseau-pe, ha oñembojévy heta hendáicha, péro pe pensamiento rekove ha'e: “Jevavy oguereko heta rapo, ha añetegua peteĩnte.” “Añetegua” ha'e Alfa ha Omega, ha'eva peteĩ rapo yvy pirúgui osẽvaicha.

“Upéicha avei Ñandejára Ñe'ẽ Tee rehe, ha'eva pe tesoro renda iporãitereíva hína Iporiahuvereko mba'erepy rehegua. Hetaite yvate yvágaiha ha oguereko haña opávo ára peve umi añetegua ijojaha'ỹva hekoresãi ojehechakuaa haña. Hetaiterei yvypóra guasupe guarã, Cristo voi ha'e ‘peteĩ rapo yvy secupe osẽva guáicha’, ha ha'ekuéra ndohechái Ipye ‘mba'eve porã’ ‘oipotáva chupekuéra’. Isaías 53:2. Jesús oĩrõ guare yvyporakuéra apytépe, Tupã jehechauka yvypórape, umi mbo'ehára kuatia rehegua ha fariséokuéra he'i Chupe: ‘Nde

peteĩ Samaritano, ha reguereko aña.' Juan 8:48. Jepe Ita'yra kuéra voi oĩmbopa ijyva py'aguasu rehegua ñembotavygui, mbeguekatúgui oikuaa haña chupe upe oúva ohechauka haña chupekuéra Túva mborayhu. Upévore Jesús oguata haña iñoháme yvyporakuéra mbytepe. Yvágape añoite ojeikuaa porãmbyre Chupe." Thoughts from the Mount of Blessing, 25.

Umi añetegua ko'ága ñakompartíva ojehechakuaava'erã pe contexto-pe añetegua okakuaaha mbeguekatúpe tembiasakue pukukue javeve, ha iñimportantevéva, ñande ñentendekuaa añetegua rehegua omoíva'erã pe contexto Alpha ha Omega-pe, pe contexto Jesús ombojoaju haña peteĩ mba'e paha peteĩ mba'e ñepyrũ rehe.

Pe irundyha tupaó héra Tiatira ha ohechauka pe período pe papado oisãmbyhy hague ramo pe quinto rréino marandu'ypy rehegua he'iháicha la Biblia, ha upéva hína pe período pe tupaó ñu-megua oĩ haguépe jejopy poguýpe. Jejopy Israel espiritual rehegua Babilonia espiritual poguýpe mil mokõi sa poapy año pukukue ojehechauka raẽ va'ekue Israel literal jejopy rupive Babilonia literal poguýpe setenta año pukukue.

"Ko ára peve tupao Tupã rehegua oĩ lívre omotenondévo hu'ã hañaicha pe plan divino peteĩ yvypóra ñemoñare okañývape guarã. Heta sa'arykuévo Tupã retayguakuéra ohasa peteĩ jejoko iliverta rehegua. Oñembotove pe marandu porã ñemombe'u ipotĩmbaitépe, ha umi ojehejavýva kuimba'e kuéra mandamiénto kuérape ogueropu'aka haña ojejopy hese kuéra umi mbaretevéva castígo. Upévore, Ñandejára parrál tuicha tekoporã rehegua opyta hañaicha haimete paite oñeñotý'ýre. Tavayguakuéra ojepe'a chuguikuéra Tupã Ñe'ẽ resape. Jejavy ha jerovia'y reindy pytũmby omongyhyje va'ekue ombogue hañaicha pe kuaapy religión añeteguáre. Tupã Tupã rehegua ko yvy ape ári oĩ va'ekue añetehápe jejopy poguýpe ko arapuku pukukue ñemoñare'y hañaicha, peteichaite Israel ra'ykuéra ojejokóva Babilóniape pe ñemosẽ aja." Profetas y Reyes, 714.

Pe jeikoha pokõi pa Babilóniape jejapyhyha ojehechauka pe iglesia Tiatíra rupive. Pe iglesia Tiatíra ha'e pe mba'e ojejapóva pe mba'e omoñepyrũva rehe, ha upéva ojehechauka Pérgamo rupive. Pérgamo ojehechauka Constantino, pe mburuvicha guasu, rupive, ha'e ombojoajúva ta'anga ñemomba'e kristianíndive. Ijapysaka ta'angare pe techaukaha ha'e kuarahy ñemomba'e. Pe mba'érepa yma Israel ojereraha jejapyhýpe pe pokõi pa ary Tiatírape guarã, he'i Ñandejára Ñe'ẽme, ha'e rupi umi huvicha kuéra ombojoaju ha ojapo ñemoirũ umi tetã ta'anga omomba'éva ijerére oĩvandi, peteĩ ñepu'ã porãite Ñandejára Ñe'ẽ rehe. Ñandejára heta jevy Israel-pe he'i vaekue ani haña oñembojehe'a umi tetã heko vaietéva ijerére oĩvandi. Umi Diez Mandamiento, upe mba'e voi yma Israel oñangareko haña hi'ári oñeme'ẽ vaekue, oheja'yete ta'anga ñemomba'e. Ha Ñandejára ohasávo Moisés renondépe pe itakua Horeb-pe ha oikuaaukávo Icharakter, mokõi jevy ombohéra upe ñe'ẽmondoite ña'ne'ẽha hese.

Ha he'i: Péina, ajapo peteĩ ñe'ẽme'ẽ; nde retayguakuéra renondépe ajapóta mba'e hechapyráva, araka'eve nojejapóiva opa ko yvy ape ári, ni peteĩ tetãme jepe; ha opa umi tetãygu nde reimeha apytépe ohecháta Ñandejára rembiapo; peteĩ mba'e kyhyje haña niko pe ajapótava nendive. Eñangareko pe ha'évare che romandáva ndéve ko árape: péina, amosẽta nde renondégui pe Amorreo, pe Cananeo, pe Hitita, pe Ferezeo, pe Heveo ha pe Jebuseo. Eñangareko ndejehe, ani hañaicha rejapo ñe'ẽme'ẽ umi yvy reho hañaape oikóvandi, ani

haña upéva oiko ñuhãramo pende apytépe. Péro peẽ peity vaerãta yvýre i altar-kuéra, pembyaipa vaerãta ta'anga-kuéra, ha peikyty vaerãta yvyra marangatu atykuéra. Nde nderejeruréiva'erã ambue tupãme; Ñandejára rera niko Celoso, ha'e niko Tupã imba'epýva. Ani hañaicha rejapo ñe'ẽme'ẽ umi yvy oikóvandi, ha ha'ekuéra toñemoakãratĩ i tupã-kuéra rapykuéri, ha toikuave'ẽ sacrificio i tupã-kuérape, ha peteĩ nderenói, ha re'u isacrificio-gui; ha reme'ẽ haña ita'yra kuéra nde ra'ykuérape, ha ita'yra kuéra toñemoakãratĩ i tupã-kuéra rapykuéri, ha tombotavy nde ra'ykuérape toñemoakãratĩ haña i tupã-kuéra rapykuéri. Éxodo 34:10–16.

Mokõi jevy Ñandejára omomandu yma Israelpe ko pasáhe-pe añoite, ha heta ambue testimonio bíblico oĩ avei pe tembiapoukapy yma Israelme guarã, ani haña ojapo ñe'ẽme'ẽ umi tetãnguéra ñemomba'eguas ta'anga rehe oñemopyendávandi ijerére. Umi kompromiso oñepyrũ yma Israel oikutu jave Ñandejárape ha Itéokrasiape. Ha'ekuéra oipotárõ guare peteĩ mburuvicha guasu, Ñandejára oheja chupekuéra oreko haña peteĩ mburuvicha guasu, ha upe guive hetave opa mburuvicha guasu apytégui, ha katuete opa mburuvicha guasu umi diez trívú yvateguápegua omboyke upe tembiapoukapyete. Pe principio ojeruréva Israel oĩ haña ijehegui ha ijohaha'ỹ hañaicha umi tetãnguéra ta'anga rehegua ijerére-gui, oñemboyke ha ojehechauka pe kompromiso rupive upéi Constantino oikótava techaukaha ramo. Pérgamo ha Constantino orrepresenta Israel ruvicha guasu kuéra pu'aka'ẽ, omoingéva ñemomba'eguas ta'anga rehegua Tupã Ñandejáragui peve. Pe jeheja vai, oñepyrũva'ekue mburuvicha guasu Saúl reheve, ohechauka joja pe jeheja vai iglesia cristiana-peguáre, ogueraháva ñembyaty espiritual Babilóniape. Pe tembiasakue marangatu oñepyrũva mburuvicha guasu Saúl guive ha oguahẽ pe ñembyaty Babilóniape peve, oñetechauka iglesia Pérgamo rupive. Pe ñembyaty setenta ary pukukue upe riregua, ha'e va'ekue iglesia Tiatíra.

Éfeso ohechauka pe tupao osẽha ogueraha haña ipu'aka haña Yvy Oñepromete Va'ekue rehe. Éfeso ohechauka Moisés ára ha Israel jejora Egipto poguýgui.

“Ko Biblia ombyaty ha oñembojoaju haña umi itesóro ko generaciõn pahápe ñuarã. Opa umi mba'e guasu oikova'ekue ha umi tembiapo solemne Tetãyguá Ypykuépe ojehu va'ekue, ha ko'ãga ojehu jey hína tupãope ko'ã ára pahápe.” Selected Messages, libro 3, 338, 339.

Pe tembiasakue ojehechaukáva Egíptogui ñemosãsope oñembopyahu ára pahápe. Upéva upéva avei oñembopyahu pe tembiasakue Millerita rehegua. Upevarã Sister White heta jey oñe'ẽ pe tembiasakue rehe omombe haña pe tembiasakue Millerita rehegua. Ha'e ombojoja pe Jejavy Guasu ary 1844-pe pe hebreo-kuéra jejavy rehe oĩ jave hikuái Mar Pytã renondépe, Faraón ehérsito oguahẽ hañaicha hapykuéri. Ha'e avei ombojoja pe tembiasakue Egíptogui ñemosãso rehegua Cristo ára rehe; upéva pe temimbo'e-kuéra jejavy kurusúre oikóva ojejapo haña techapyrãramo pe jejavy Mar Pytãme oikova'ekue, ha upéva avei ojejapo haña techapyrãramo pe Jejavy Guasu ary 1844-pe. Pe jejavy kurusúre oikova'ekue ohechauka va'ekue pe iglesia de Éfeso ñepyrũ. Moisés ára, Israel yma guarépe iñepyrũme, ojehechaukáva iglesia de Éfeso rupive, ha upéva avei ojapo techapyrãramo Israel moderno ñepyrũ Cristo arape. Mokõive tembiasakue ojehechauka iglesia de Éfeso rupive. Umi añetegua roikuaaukáva ko'ápe heta jeyma oñepresenta haña opavave renondépe arykuéra pukukue aja Future for America rupive; upéva che ame'ẽnte peteĩ jehechapy guasu.

Cristo rembiasakuepe jajuhu ñepyrũ umi tavayguakuéra pe ñe'ẽme'ẽ pyahu rehegua, oñemopu'ãva ojehejávo ykére umi tavayguakuéra poravopyre pe ñe'ẽme'ẽ yma guare rehegua. Cristo rembiasakue ha'e paha Israel yma guarépe ñuarã; ha Egipto-gui jepe'a rembiasakuepe, Israel yma guare ñepyrũme, oĩ va'ekue peteĩ tavayguakuéra poravopyre ñe'ẽme'ẽmegua ojehejávo ykére ikatu hañuáicha oĩ peteĩ tavayguakuéra pyahu ñe'ẽme'ẽmegua.

Cristo rembiasakuepe, yma Ñandejára oiporavo va'ekue oñuahẽ ipahaite gotyo ary 70-pe Jerusalén oñehundívo. Ñepyrũrã, Moisés tiempope, yma Ñandejára oiporavo va'ekue omano pe desiértope cuarenta ary pukukue, ha Josué ha Caleb oiko umi Ñandejára oiporavo pyahu rembihecharã ramo, umi ojeoporavóva ogueraha haña pe marandu Yvy Oñeme'ẽ Va'ekuépe, ojapo haguéicha avei pe apóstolkuéra iglesia de Éfeso tiempope oguerahávo pe evangelio ko yvy ape ári.

Ymave Israel ymaguaré paha ha avei Israel pyahu ñepyrũ, mokõivéva ohechauka peteĩ jehasa peteĩ tetã yma ojeoporavova'ekuegui peteĩ tetã pyahu ojeoporavovape. Mokõi térã mbohapy testígo ñe'ẽ rupive peteĩ mba'e oñemopyenda; ha ko'ã mbohapy línea de testígo peteĩteĩ ohechauka pe tetã yma ojeoporavova'ekue divorcio, ha ko'ã testígo oguereko Alpha ha Omega firma, pe Oĩva ohechaukáva opa haña ñepyrũ guive. Oĩta peteĩ tetã yma ojeoporavova'ekue ojehasátava ykére Tupã oíke jave ñe'ẽme'ẽme umi cien cuarenta y cuatro mil ndive. Tupã ndaha'ei haña vai apoha; Ha'e araka'eve ndopytái ñambuéra ha Ñe'ẽ araka'eve ndojavýi.

Pe jepe'a Egíptogui ha umi jehupytyrã porã Tupã ojapova'ekue Josué rupive ojehechauka pe Efeso guigua tupao rehe; hákatu Efeso oĩva'erã okávo ñepyrũmby mborayhu. Oñeno rire Josué, opu'ã ambue ñemoñare, ha upéva omarkáva pe ára ojehechauka haña Esmirna rupive. Pe tembiapo hechapyrãva Josué ojapova'ekue omopotĩ haña pe Yvy Ñeme'ẽmbyre araka'eve noñemohu'ambái peteĩchaite, pe tavayguakuéra oikógui oñembovy'ávo ijeheguinte ha ohejávo pe tembiapo oñeme'ẽva'ekue Josuépe. Ha'ekuéra operde ñepyrũmby mborayhu. Upéva pe ára oñemboguata Israel omboyke peve Tupãme ha Samuel ohóroguata mburuvicha guasu Saúlpe, ha péicha oñepyrũvo pe Pérgamo guigua tupao.

“Pe marandu ou va'ekue Smirna-pe, peteĩ tupaópe Asia Menor-pegua, ha upéicha avei pe tupaópe cristiana pukukue javeve, mokõiha ha mbohapyha siglo aja. Upérõ niko pagã reko ojapo hína va'ekue ñorairõ paha oguereko haña yvy ape ári pe tekoveguasú. Cristianismo oñemyasái porãiterei py'eterei hañuáicha ojekuaa haña opaite yvy ape ári. Oĩ va'ekue omoneĩva Cristo jerovia py'a ñemoambue rupi; ambuekuéra, umi argumentokuéra pu'aka rehe oñemotenondéva rupi; ha ambuekuéra katu, ikatu hañuáicha ohecha pagã reko rembiasakue ndaipukumo'ãveimaha, ha tembiapo arandu rupive ojerovia pe ykére he'íva oñesétaha ñepyrũrã. Ko'ã mba'e omboguejy pe tupaópe ipy'aguapy ha ijespíritualidad. Pe Espíritu de Profecía, omarkáva pe tupaópe apostólica, okañy mbeguekatúpe. Kóva hína peteĩ don oguerúva pe tupaópe oñembojeroviapývape peteĩteĩme, jerovia peteĩ rekovépe. Ndopytavéimarõ maranduhára añetegua, umi mbo'epy japu oñemyasái py'a'e; umi griego filosofía ogueru peteĩ ñemyesakã vai Ñandejára Ñe'ẽme, ha pe ojehechaguerohory haña ijehegui umi fariseo ymaguaregua rembireko, Cristo heta jeýma omboja'o va'ekue, ojehechauka jey pe tupaópe mbytépe. Oñemoĩ pe yvyra rapo, mokõi siglo ohasáva Constantino sãmbyhy mboyve, umi mba'e vai rehe haña oñakãrapu'ambáva mokõi siglo ou hañaáme. Ko

periodo aja, martirio oiko heta hendápe Imperio Romano ryepýpe peteĩ mba'e ojehecharamóva ramo. Jepémo kóva ñextraño hañuaicha, ndaha'ei upévore añetegua'ỹ. Kóva osẽ pe joaju oĩva cristianokuéra ha pagãnguéra apytépe.”

“Pe mundo romano-pe opa tetãnguéra religión ojerovia ha oñemomba'eguas va'ekue, ha umi cristiano katu ndaha'ei va'ekue peteĩ tetã, síno peteĩ secta año peteĩ ñemoñare oñemboykéva guive. Upévore, ha'ekuéra osegurõ guare okondenávo opavave yvypóra atykuéra religión, ojapóvo ñemongueta ñemi, ha oñemboja'óramoite por completo umi jepokuaa ha tembiapo ikatupyryva ijogueraháva ñemoñarekuéra hi'aguĩvévagai ha ñirũnguéra oikuaavévore guive, oiko hikuái sospecha mba'éramo, ha heta jey jepe persecución mba'éramo, umi mburuvicha pagano-kuéra renondépe. Heta jey voi ogueru hikuái hi'ári persecución, ndaipóriramo jepe espíritu de oposición umi gobernante-kuéra akãme. Ko espíritu rehegua techapyrãramo, tembiasakue ome'ẽ umi detalle Cyprian, Cartago obispo, jejuka rehegua. Ijapysaka hína va'ekue cristiano aty guasu apytépe oñemoñe'ẽmbávo chupe sentencia, osẽ peteĩ sapukái joapy guasu, ha he'i hikuái: ‘Ñamano haña hendive.’”

“Pe espíritu rehe orekóva heta kristiáno he'íva ijehe cristiano ramo omoneĩrõ guare mano, ha jepe tekotevẽ'ỹre omokyre'ỹ ñaña tekombo'e ruvicha rekovégui, ikatu oime ojapo hague tuicha mba'e 303 d. C.-pe osẽ haña pe decreto ñembyai rehegua, mburuvicha guasu Diocleciano, ha hepytyvõhára Galerio rupive. Pe decreto opavave rehegua va'ekue ijespíritupe, ha oñemboaje hetave térã michĩve mbarete reheve pa ary aja.” Steven Haskell, The Story of the Seer of Patmos, 50, 51.

Jepémo Smirna ha'e peteĩva mokõi tupaogua apytégui ndojepokuaáva mba'eveichagua ñe'ẽvai Ñandejáragui, tembiasakue ohechauka umi ojekukáva'ekue mártir ramo upe tiempope orepresentaha algunos ijapytepegua umi imotivasionkuéra oñemopyendáva'ekue yvypóra impulsokuéra rehe ha ndaha'ei divínova rehe. Jueces kuatia oñepyrũ ohechaukávo Josué omanohague, ha oĩ peteĩ versíkulo oñembojevy mokõi jey upe kuatiápe, ha upéva omyesakã Jueces rembiasakue. Mokõiha jey upe versíkulo oñecitáva ha'e pe versíkulo pahaite pe kuatiágui. Pe versíkulo peteĩha pe kuatia rehegua ohechauka Josué paha, ha pe versíkulo paha omombyky Jueces rembiasakue.

Ha Josué omanó rire, ojehe umi Israel ra'ykuéra oporandu haña Ñandejárape, he'ívo: Mávapa oho va'erã ñande rehehápe tenonderã umi cananeo-kuéra rehe, oñorairõ haña hesekuéra?... Umi ára-pe ndaipóri va'ekue mburuvicha guasu Israel-pe, ha peteĩteĩ ojapo upe ohecha hañaicha iporáva ijehegui... Umi ára-pe ndaipóri va'ekue mburuvicha guasu Israel-pe: peteĩteĩ ojapo upe ohecha hañaicha iporáva ijehegui. Jueces 1:1; 17:16; 21:25.

Smyrna rembiasakuepe, “je” va'ekue peteĩ tema tenonderã guive ipaha peve. Ndorekóigui mburuvicha guasu, ojedetermina hikuái ojapo haña opa mba'e ha'ekuéra oiporavóva ojapo haña. Ñeisãmbyhy'ỹ ha'e va'ekue upe Haskell ohechakuaa va'ekue Smyrna rembiasakuepe, oñerrepresentáva peteĩ Espíritu de Profecía ndopysyrýva rupive. Mokõivéva rembiasakuepe, ñeisãmbyhy'ỹ ombotapykuéra okẽ haña ojejapo haña decisiones oñemopyendáva peteĩ tapicha remimo'ã ha rembigota tee ári. Éfeso orrepresenta pe ñepysyrõ Egipto-gui. Upe rembiasakue ojehaíva Jueces kuatiápe oñerrepresenta pe iglesia de Smyrna rehe. Guive mburuvicha guasu Saúl

áña peñemondo haña Babilonia-pe oñerrepresenta pe iglesia de Pérgamo rehe, ha pe ñembotyryry Babilonia-pe oñerrepresenta pe iglesia de Tiatira rehe.

Oñemoneívo umi tapicha tenondegua ohechakuaáma va'ekue ndive, oĩ peteĩ pa'ũ mbohapy ha irundy pegua umi iglésia, umi sellokuéra ha umi trompétape; ha umi irundy iglésia peteĩha Israel yma guarépe oñepyrũ Egíptope jejopy va'ekuépe ha opa Babilóniape jejopy va'ekuépe, pórke pe Alfa ha Omega tapiate ohechauka ipaháva oñondive iñepyrũ ndive. Umi irundy iglésia peteĩha Israel pyahu rembiasápe oñepyrũ umi judío-kuérape oñemoĩrõ guare Roma poguýpe, ha umi irundy iglésia opa umi judío espiritual-kuérape oñemoĩrõ guare Roma espiritual poguýpe mil mokõi sa pochy ary pukukue.

Tiatíra rire ou vaekue Sárdis, oñepyrũva'ekue osẽrõ guare Babilonia poguýgui, ojehechaukáva Tiatíra rupive. Sárdis hina pe iglesia oguerekóva téra oikoveha, ha katu ndoikovéi. Ijeheguigua he'íva orekohague tekove ha'e peteĩ japu. Ojehechakuaaháicha, umi siete iglesia apytépe, pe ñe'ẽ Sárdis añoite ndorekói definición. Oñeme'ẽ kuri Sárdispe definiciones pe contexto histórico ha umi versículo rehegua rupi, ha katu ndaipóri peteĩ definición etimológica pe térape ñuarã. Oguereko peteĩ téra, ha katu ndoguerekói.

“Péro pe mokõiha tupãóga ndohupytíi va'ekue peteĩhaicha hechapyrãite haña ijojaha'ỹ hañaicha; ni ndosãsojejokói va'ekue umi techaukaha ojehecháva reheve, ohechaukáva Tupã oĩha upépe, ha umíva niko ojeguereko va'ekue peteĩha tupãógape. Ndaipóri va'ekue mba'eve ohechaukáva pokatu yvateguágui oñeme'ẽ haña techaukarã ramo ijepytu'u ñemongaraípe. Ndojehechái va'ekue mba'eveichagua arai mimbipa omyenyhẽva pe tupaóga pyahu oñemopu'ã va'ekuépe. Noguejyái va'ekue tata yvágagui ohapypa haña pe mymbajuka oñekuave'ẽva altar ári. Pe Shekinah ndopytái va'ekue véima umi querubín apytépe pe lugar santísimo; pe arca, pe tróno poriahuverekohápe ñuarã, ha pe testimonio tablakuéra ndaipóri va'ekue upépe. Ndaipóri va'ekue ñe'ẽ osẽva yvágagui oikuaauka haña pe pa'í oporandúva Jehová rembipota.” The Great Controversy, 24.

Babilóniape ñembyaty rire omopu'ã jey Jerusalén ha pe tupaó. Upéi oguereko jey hikuái téra, Tupã opromete haguére omoĩtaha Héra Jerusalénpe. Ha katu Héra ohechauka Ikaraktekápe, ha Ijepresénsia tee'ỹ ohechauka porã vaekue oguerekoha hikuái pe téra ohechaukáva tekove, ha añetépe ndoguerekovéima pe presénsia omoheñoiva tekove. Oguerekóva añetehápe ha'eva'ekue profesión año ha ñembojerovia rei.

Pe ñe'ẽ paha Sardis-pe oprometéva'ekue peteĩ Elías rehe, oútava Ñandejára ára guasu ha pohýi mboyve. Israel yma guarã, Jerusalén ñehundipa ha'eva'ekue Ñandejára ára guasu ha kyhyjehápe guare. Upéva, Hermana White oñe'ẽ Jerusalén ñehundipa rehe ary 70 d.C.-pe peteĩ techapyrã ramo Ñandejára ára guasu ha kyhyjehápe guare rehegua, ojehechaukáva umi siete plaga paha ramo. Pe iglesia Filadelfia pegua oñepyrũ Juan el Bautista ñe'ẽ rehe, osapukáiva desierto-pe, upéicha rupi ohechauka haña William Miller ñe'ẽ. Juan el Bautista ha William Miller ñe'ẽnguéra opresentáva hina pe marandu Laodicea pegua peteĩ tetãme ogueroviáva opa mba'e oĩ porãha, jave opa mba'e oĩ vaiete. Mokõivéva, Juan el Bautista ha William Miller, omoĩ pe hacha vyramáta rapóre. Pe marandu Sardis-pe guarã he'i va'ekue oĩha “mbovymi téra jepe Sardis-pe noñemongy'ái ivao; ha oguatáta chendive morotĩme: ha'ekuéra niko oĩ porã.” Juan el Bautista ha William Miller

orrepresenta umi osêva'ekue pe aravo pe ojehechaukáva Sardis ramo ha ha'eva'ekue oĩporãva uguata haña Cristo ndive.

“Hetaiterei ojejopy heta tapicha oguerovia haña pe añetega ombo'éva William Miller, ha Ñandejára rembiguái oñemopu'áva'ekue Elías espíritu ha pokatupe oñemoherakuã haña pe marandu. Juanicha, Jesús renonderã, umi ombo'éva pe marandu pohýi oñandu va'erãha omoĩ pe hacha vyramáta rapópe, ha ohenói yvypórape oguenohẽ haña yva oñemomba'éva haña arrepentimientorã. Iñe'ẽrendu ikatu hañaicha omombáy ha mbarete hañaicha oity umi iglesia rehe ha ohechauka haña hikuái añetehápe mba'échapa hína. Ha oñehendúvo pe ñe'ẽmondo pohýi okañy haña pe pochy outavagui, heta umi ojoajúva'ekue umi iglesia ndive orresivi pe marandu pohãno; ohechakuaa hikuái ijapu jeyhague, ha tesay ro'ẽ asýpe arrepentimiento rehegua ha py'a ñembyasy pypukúpe, oñemomirĩ Ñandejára renondépe. Ha Ñandejára Espíritu opytávo hi'ári kuéra, oipytyvõ hikuái oñehendu haña pe sapukái: ‘Pekyhyje Ñandejáragui, ha peme'ẽ chupe mborayhuete; hi'águi uguahẽma pe hora huísio haña.’” Early Writings, 233.

Umi pokõi tupao Apocalipsis-pe ohechauka apóstol-kuéra rembiasakue Cristo Jeju Mokõiha peve, ha umi pokõi tupao avei ohechauka Israel yma guarépe rembiasakue proféta Moisés guive Cristo jeju peteĩha peve.

“Israel ra'ykuéra ohasa va'ekue py'a'ỹ, ha iñemoĩ porã Cristo ou mboyve peteĩha jey, ohechauka mba'échapa Ñandejára tavayguakuéra oíta ijehasa asy ryepýpe Cristo ou mboyve mokõiha jey.”

“Satana ñuhã ojgueraha ñandére añetehápe, ojguerahaháicha va'ekue Israel ra'ykuérape ijeike mboyve pe yvy Canaánpe. Ñande jahechauka jey hína upe tavayguakuéra rembiasakue.

“Istória orekóva tova ha'e ñandéve peteĩ ñemomarandu pohýi. Araka'eve ani ñaha'arõ, Ñandejára oguererekóramo tesape Ita'yrape ñuarã, Satanás opytataha kiririhápe ykére ha ndojapomo'ãiha mba'eve ojoko haña hikuái pehupyty haña upe tesape. Jañangareko ani haña jarrejecta pe tesape Tupã omondóva, ndouiramo jepe peteĩ tape ñandéve ogustaháicha.... Oĩramo oimeraẽ ndohecháiva ha noñemoneĩri upe tesape rehe ijehegui, ani haña opyta ambuekuéra rapépe.”

“Ahenói yvy ndive aipe'a ko árape pene renondépe testígoramo pene rehe, amoĩhaguére pene renondépe tekove ha mano, jehovasa ha ñemaldisió; upévale peiporavo tekove, peikove hañaicha peẽ ha pene ñemoñare; pehayhu hañaicha Ñandejára pende Jára, pehendu haña iñe'ẽ, ha peñemoĩ haña hese; ha'e niko pende rekove, ha pende ára pukukue; peiko hañaicha pe yvýpe Ñandejára oñe'ẽ hañaicha pende ru ppykuérape, Abraham, Isaac ha Jacob-pe, ome'ẽ haña chupekuéra.”

“Ko purahéi ndaha'ei va'ekue peteĩ tembiasakue año, síno profético. Jepémo omombe'u Ñandejára rembiapo hechapyrãva Itavayguakuéra ndive yma guaréma, avei ohechauka mboyve umi mba'e guasu oikótava tenonderãme, pe ipahapegua jeity jerovia haña umi ijeroviáva rehegua, Cristo ou jey vove mokõiha kuti pu'aka ha mimbipápe.

“Pe apóstol Pablo he’i hesakã porã umi israelgua rembiasakue, ijehove ha uguata javekuéra, oñemboguapy hague oipytyvõ hañuaicha umi oikóva ko arapyépe, umi rehe uguahẽmava ko yvy arapy paha. Ndorajesareko ore apañuãi haña michĩvéva umi hebreogua mba’égui, ha katu tuichavéva.” Healthful Living, 280, 281.

Pe ñemosasõ Egíptogui ojehechauka Éfeso pe iglesia rupive, ha upe tembiasakue-pe pe símbolo Éfeso pe iglesia rehegua va’ekue Josué. Umi Tupã oguenohẽ va’ekue Egíptogui ndohasái rire porã pa’ũre oikóva diez prueba ojapysaka haña hese, Ñandejára oipe’a pe pacto umi opu’ãvahẽgui ha ome’ẽ Josué ha Caleb-pe.

Peje’e chupekuéra: Che aikove añetéicha, he’i Ñandejára, peẽ peje haguéicha che apysápe, upéicha ajapóta pendehegui: Pende rete omanóva ho’áta ko desiértope; ha enterove peẽ pejeipapava’ekue, pende papapy pukukue rehehápe, mokõi pa ary guive yvate gotyo, peẽ che rehe pengurumurĩ va’ekue, añetehápe ndapeikemo’ãi pe yvýpe, upéva che ahura va’ekue pemoĩ haña pende róga pype, ndaipóri ambue Caleb Jefuné ra’y ha Josué Nun ra’y añoite. Números 14:28–30.

Hermana White he’i Josué ha Caleb ohechauka umi “ára paha guive oúva ko yvy ári”, ha umi “ojapo peteĩ ñe’ẽme’ẽ Tupã ndive sacrificio rupive”.

“Ñande rehekombo’erãrõ, umi árape, ko yvy arapyépe uguahẽma haña hu’ã, oñeñongatu ko tembiasakue. Mboy jeypa Ñandejára retãygua ko árape oiko jey Israel ra’ykuéra rembiasakue rupi! Mboy jeypa oñemurmura ha oñeñembo’e vai! Mboy jeypa oguevi, Ñandejára he’ivo chupekuéra toho tenonderã! Ñandejára rembipota osufri, ndaiporigui kuimba’e Caleb ha Josuéicha, kuimba’e jeroviaha ha jerovia ndopytupyrýiva. Ñandejára ohenói kuimba’ẽpe oñeme’ẽ haña chupe, henyhẽ haña Ijespíritugui. Cristo ha yvypóra rembipota oikotevẽ kuimba’e oñembosanto va’ekue, oñeme’ẽ hañuaicha ijehegui, kuimba’e osẽ hañuaicha táva okápe, ogueraha haña ñemotĩ. Toiko hikuái kuimba’e mbarete ha py’aguasu, oĩporãva tembiaporã guasúpe guarã, ha tojapo peteĩ ñe’ẽme’ẽ Ñandejára ndive mymbajuka rupive.” Review and Herald, 20 de mayo de 1902.

Pe ñe’ẽme’ẽ oñembopyahúva, ojehechaukaháicha pe ñe’ẽme’ẽ oñembopyahúva Josué ha Caleb ndive, ha’e pe ñe’ẽme’ẽ umi cien cuarenta y cuatro mil ha pe aty guasu ndive. Oñembopyahu pe ypykuegua ñe’ẽme’ẽ rire umi tapicha ojeiporavo va’ekue ojedivorsia Tupãgui ha oñemoĩ haña omanóvo pe desiértope. Pe ñe’ẽme’ẽ umi cien cuarenta y cuatro mil ndive oñekumpli pe tembiasakue peteĩchaitépe, upérõ peteĩ tetã ojeiporavo va’ekue yma guare oñemboyke.

Éfeso he’ise iporãva, ha pe tembiapo oñemohu’ãva Josué ha pe iglesia ypykue rupive ha’e va’ekue “ipotáramo hañuaicha.” Josué oguerahárõ guare Ñandejára retãyguakuérape pe Yvy Oñeprometéva peve, osẽ va’ekue oporojekuaái haña. Pe peteĩha sello oho oñondive pe iglesia de Éfeso ndive, ha ojehechauka peteĩ kavaju morotĩ osẽva oporojekuaái haña. Kóva añete va’ekue Josué rehe ha avei pe iglesia apostólica rehe. Pe peteĩha sello oho oñondive pe iglesia de Éfeso ndive, Israel yma guarépe ha Israel ko’agaguápe avei.

Esmirna ojepe’a pe ñe’ẽ “mirra” gui, ha’éva peteĩ aséite ojeporúva omanóva rete ñembalsama haña. Pe mokõiha sello ojehechauka peteĩ kavaju pytã rupive, oñeme’ẽ va’ekue chupe “kyse

guasu” ha “pokatu” oipe’a hañua “py’aguapy yvy ári”, upéva he’iséva umi kuimba’e pe tembiasápe “ojujukataha ojehe”. Pe mokõiha sello uguata joja pe iglesia de Esmirna ndive, ha ohechauka pe autorida ñeme’ẽ va’ekue Tupã rapichakuéra rayhuhápe, oheja hañua chupekuéra ipu’aka ha ojuka Tupã retãygua rehe. Kóva ñemboguata pe ára ouva iglesia apostólica rire, ha avei Jueces rembiasápe. Mokõive tembiasápe Tupã oheja va’ekue pokatu ita’yra’yva Tupã retãyguakuéra apytégui ogueru ñorairõ ha mano Ipuéblo ári. Pe iglesia apostólicape upe ñorairõ omýi Cristo religiõn rejecha’y rehe, upe período mboyvegua Éfeso-pe niko ndaikatúi va’ekue ñemboguevi, ogueraha rupi evangelio yvy pukukue. Tupã retãyguakuéra enemigokuéra remiandu Jueces tiempope ñemopyenda va’ekue pe período mboyvegua Éfeso rehe, upépe Tupã ohechauka va’ekue ipokatu Egipto ári ha umi tetã ambuekuéra upéi guáre Josué ojeporu va’ekue ñemomba’e hañua. Pe mokõiha sello uguata joja pe iglesia de Esmirna ndive, Israel yma guarépe ha Israel ko’ágaguápe avei.

Pérgamo he’ise peteĩ “táva guasu mbarete ñembotykáva”, upévare ohechauka peteĩ mburuvicha guasu róga mbarete. Pe mbohapyha sello uguata joja Pérgamo ndive ha ohechauka pe tembiasakue ojejapohápe yvypóra juicio umi mburuvicha yvy arigua rupive, Tupã juicio rehe ñemoĩ hañuaicha. Upévare, pe medida térã pe juicio ojehechaukáva umi “mokõi” balánsa rupive, opesáva pe “trigo”, pe “cebada”, pe “aséite” ha pe “vino”; ohechauka pe yvypóra mburuvicha guasu rekovepokatu, ha’éva tapiate ivaíva Tupã juicio rehegua ndive ñembojojávo. Penemandu’áke, peteĩ medida hekopete térã peteĩ paje’i hekopete noikotevẽi mokõi balánsa. Mokõi balánsa ohechauka peteĩ juicio ndojajaiva.

Pe “cebada” ha’e peteĩ símbolo pe ofrenda “yva tenondegua” ojejapóva arete Páskuape; pe “trigo” katu ha’e peteĩ símbolo pe ofrenda mokõi mbuja ñemongu’éva, ojejapóva arete Pentecostéspe. Pe “aceite” ha’e peteĩ símbolo Espíritu Santo rehegua, ha pe “vino” ha’e peteĩ símbolo doctrina rehegua. Pérgamo, Israel yma guarépe, ha’e pe período umi mburuvicha guasu Israelgua ñemoĩva kompromísope, oguerúva juicio Tupã rembiapo jerovia rehegua ári, ojehechaukáva pe temporada Páskua guive Pentecostés peve rupive. Umi añetegua Tupã Ñe’ẽ rehegua ojehechauka pe “vino” ha pe “aceite” rupive. Mokõivéva, Israel yma guarépe ha Israel ko’ágaguápe, pe tupao Pérgamo rehegua ha’e pe período Satanás ñe’ẽhãrõ guare omboguata hañua upe ndaikatúiva ojapo pe tuguy ñehẽ rupive pe tembiasakue ojehechaukáva Esmirna rehe. Pérgamope Satanás ñe’ẽhã va’ekue ohundi hañua Tupã tavayguakuérape ha Tupã añeteguápe kompromiso rupive, ndaha’ẽi tuguy ñehẽ rupive, ojehechaukaháicha Esmirnápe. Pe kompromiso umi mburuvicha guasu Israel yma guare rehegua ha’e peteĩ tipo pe kompromiso Constantino rehegua Israel ko’ágaguápe.

Tiatíra he’ise “ñembyasýgui jejuka” ha ñe’ẽ pe espíritu martirio rehe Tupã ome’ẽva Itavayguápe ojeporukava héra rehehápe. Pe jejuka ñembyasýgui ohechauka pe py’aite ñeservi hañua Cristo-pe circunstancia ijetu’úva guýpe, ojehechaukaháicha Daniel, Sadrac, Mesac ha Abed-nego rehe ary setenta jejopy aja; ha avei ohechauka pe jejuka umi valdense, umi hugonote ha ambuéva rehegua, ohasa asy, ñembotypa, ñembojapu ha ojejuka va’ekue pokatu papal rupive pe tembiasakue mil mokõi sa po’ẽry ha so’eny aja. Pe irundyha sello uguata joja pe iglesia Tiatíra ndive ha ohechauka pe persecuciõn Babilonia yma guaréva ojapóva Israel yma guaréva rehe, ha pe persecuciõn Babilonia ko’ágagua ojapóva Israel ko’ágagua rehe. Mokõive jejopy rembiasakue oikotevẽ kuri

tenonderã peteĩ jehekýi añeteguágui, umi mburuvicha guasu Israel-pegua ha emperador Constantino ojavova'ekue. Mokõivéva ombosako'i tape peteĩ ára pehẽnguẽpe guarã ojehechaukáva Tiatíra rupive.

Sardis ndorekói mba'eve he'iséva ojoajúva pe téra oje'eha oguerékóva ndive, péro upe ñemombe'u ha'e peteĩ japu. Pe Shekinah jehechauka araka'eve ndojehechaukái pe mokõiha tupãópe. Cristo presencia araka'eve ndojehechaukái Sardis rembiasápe. Pe reforma Uti Pytũmby Ára rehegua, ñessensinápe, ha'e va'ekue peteĩ aty peteĩ paso tenondépe ha mokõi paso tapykuépe. Pe tembiapo Sardis rembiasápe ojejavova'erã va'ekue pe Reforma Protestánte-pe araka'eve noñemohu'ãmbái.

Filadelfia he'ise mborayhu joyke'y, ha ndaikatúi rehayhu nde ryvyrépe nderehayhúiramo raẽ Tupãme.

Oĩramo peteĩ kuimba'e he'i: “Che ahayhu Tupã”, ha ndohayhúi ipehẽngue, ijapuha hína; pe ndohayhúiva ipehẽngue ohechava'ekuépe, mba'éicha piko ikatúta ohayhu Tupã ndohecháiva'ekuépe? Ha ko mandamiento jaguereko Chugui: pe ohayhúva Tupã tohayhu avei ipehẽnguẽpe. 1 Juan 4:20, 21.

Filadélfia ohechauka pe tupao ohayhúva Tupãme, ha upévore ndaipóri jeja'o téra ñemoñe'ẽ vai ojejavóva Filadélfiape.

Ha emombe'u haña pe ánhelpe pe iglesia-pegua Filadélfiape; Péicha he'i pe imarangatúva, pe añetegua, pe oguerékóva David llave, pe oipecáva ha avave ndojokói; ha ojokóva ha avave ndoipecái; Che aikuaa nde rembiapokue: péina ápe, amoĩ nde renondépe peteĩ okẽ ojepetáva, ha avave ndaikatúi ojokóvo: nde ningo reguereko mbarete michĩmi, ha reñongatu che ñe'ẽ, ha nereñembotovéi che réra. Péina ápe, ajapóta umi Satanás sinagóga-pegua, he'íva hikuái ha'eha judío, ha ndaha'ei, síno ijapu; péina ápe, ajapóta ou haña ha oñesũ haña nde py renondépe, ha oikuaa haña che rohayhu hague. Nde reñongatu haguere che paciencia ñe'ẽ, che avei roñangarekóta pe ñemo'ãra'ãngá rape aravo-gui, pe oútava opa yvy ape ári, ojehecha haña umi oikóva yvy ape ári. Péina ápe, aju pya'e: ejoko hatã pe reguerékóva, ani haña avave ogueraha nde koróna. Pe opu'áva rehe ajapóta peteĩ yta'yra che Ru Tupã templope, ha araka'eve nosẽvéima okápe: ha ahaitéta hese che Ru Tupã réra, ha pe táva che Ru Tupã mba'éva réra, ha'éva Jerusalén pyahu, oguejýva yvágagui che Ru Tupã-gui: ha ahaitéta hese che réra pyahu. Apocalipsis 3:7–12.

Filadélfiape oñeme'ẽ “David llave”, ha Israel yma guarépe, tembiasakue filadelfiagua ryepýpe, oñeme'ẽ chupekuéra David Ra'y, ha upéva orrepresenta, ambue mba'e apytépe, pe principio profético Alfa ha Omega, peteĩha ha pahague. Umi llave orrepresenta pe metodología hérava “historicismo”. Pe ára ojejavysakáva iglesia filadelfiagua rehe, Israel yma guarépe ipahápe, pe mismo Autor profesía bíblicagui ha'e va'ekue pe llave. Pe ára ojejavysakáva iglesia filadelfiagua rehe, tembiasakue millerita ryepýpe, oñeme'ẽ William Miller-pe pe llave. Umi mokõi tembiasakúpe Cristo omba'apo va'ekue judío-kuéra ndive oimo'áva hikuái ha'eha Abraham ra'ykuéra, ha ndaha'ei va'ekue. Miller omba'apo va'ekue protestante-kuéra ndive oimo'áva hikuái ha'eha judío espiritual, ha ndaha'ei va'ekue.

Pe orekóva apysa, tohendu pe Espiritu he'íva umi iglésiakuérape. Apocalipsis 3:13.

Laodicea he'ise peteĩ tavayguakuéra ojehusgáva, ha umi Laodiceagua, umi judío Cristo ára pegua, ipahápe ojehusga va'ekue ary 70 d.C.-pe Jerusalén ñehundípe. Pe huicio paha Protestantismo apóstata rehe oiko pe léi domingo rehegua apañuãi jave, ha katu ha'ekuéra ojetopa ihuícioré oñemboyke ramo guare pe ánhel peteĩha marandu 1844 ary pyahu'ápe, ha upéi Tupãgui oñehenói va'ekue Babilonia rajykuéraramo. Umi protestánte ho'áva ohechauka hañgua Laodiceagua Adventismo umi ára pahápe pe huicio investigativo aja.

Ko'ága ñahesa'ỹijo hañgua, mba'éichapa pehẽngue mokoĩpa Revelación pegua ikatu oñentende hekoitépe techaukaha marandupygua ramo ha upéi oñemoĩ hañgua marandupyguaicha. Péro tekotevẽ oñentende ha oñemoĩ umi “mba'apoukapy marandupygua ñandéve oñeme'ẽva'e pe mburuvichaiteve rupi” ryepýpe.

Umi marandu umi siete iglésiape ñuarã ha'e va'ekue marandu oñeme'ẽva'ekue umi siete iglésia oĩ va'ekuépe Juan ohai jave umi marandu. Umi marandu umi siete iglésiape ñuarã ome'ẽ mbo'epy ha ñe'ẽmondýi opaite iglésiape ñuarã tembiasakue pukukue javeve. Umi marandu umi siete iglésiape ñuarã ome'ẽ avei mbo'epy ha ñe'ẽmondýi umi kristiáno peteĩteĩvape ñuarã tembiasakue pukukue javeve. Umi siete iglésia ohechauka kristianismo rembiasakue apóstol-kuéra ára guive pe mundo paha peve. Umi siete iglésia ohechauka Israel yma guare rembiasakue Moisés ára guive Jerusalén ñehundi peve ary 70 d. C.-pe. Umi siete iglésia ikatu ojekuaa ha oñembohovái porã ojehechakuaáramo pe joavy oĩva umi irundy iglésia tenondéva ha umi mbohapy pahaguéva apytépe.

Umi seis aplicación profética opaichagua jahechakuaáva, umi mismo aplicación ojehechauka avei umi siete sello-pe.

Ñambohováita ko'ã añetegua pe artículo oútavape.